

SECTION 13. THEORY AND TEACHING METHODS

DOI: 10.46299/ISG.2024.MONO.PED.4.13.1

13.1 The academic discipline mastering roadmap for the higher education applicants

Останнім часом у різних сферах діяльності (освітній, науковій, промисловій, торговій, технічній, медичній, маркетинговій, політичній та інших) вважається ефективним розробляти та використовувати дорожню карту (англійською «roadmap»), під якою мається на увазі візуальний інструмент, який допомагає точніше зрозуміти стратегії діяльності, конкретні завдання, етапи їх виконання, способи та терміни контролю тощо. О. Мухаммад дає таке визначення дорожньої «A project roadmap is an essential strategic blueprint that outlines the key elements and milestones of a project over time. It serves as a navigational guide for project managers and their teams, ensuring everyone remains aligned with the overall goals and timelines». Дорожня карта (далі ДК) відрізняється від звичайного плану насамперед тим, що в ній відсутні будь-які деталі, а представлена проста для розуміння стратегія досягнення поставленої мети [351].

Різницю між ДК та беклогом, трекером управління проектом та переліком функцій детально пояснюють М. Зосим та Д. Колесников. Згідно з думкою М. Зосим [352] беклог – це перелік усіх завдань, необхідних для реалізації стратегічної ініціативи, зазвичай впорядкованих за їх пріоритетністю в той час, як ДК перетворює набір завдань та ідей беклогу в стратегічне бачення проблеми. Трекер, на думку дослідника, це перелік завдань, виконавців, запланованих засідань для обговорення основних етапів роботи, терміни виконання тощо, в той час як у ДК підсумовуються основні зусилля, які необхідно докласти для досягнення запланованих результатів. Що ж до переліку функцій, то автор акцентує, що перелік функцій не формує стратегічне мислення, яке сприяє досягненню результату, тоді як ДК показує, як всі ці функції поєднуються і дають результат, який відповідає наміченим цілям. Схожої думки дотримується

і Д. Колесников [353]. Детальніше можна дізнатися про особливості ДК з відео «What is a Project Roadmap? How to Make One and How is it Different from a Gantt Chart?» (<https://www.youtube.com/watch?v=YONopoznJa0>).

Конкретні теоретичні положення та практичні рекомендації з розроблення різних типів ДК ми знаходимо в публікаціях ATLISSIAN, М. Зосими, Д. Колесникова, О. Сухомлин, О. Мухаммада та багатьох інших. Розглянемо детальніше оприлюднені ними напрацювання.

Типи ДК. Різні автори визначають неоднакові типи ДК.

Сухомлин О. [354] називає, наприклад, такі типи ДК: освітні, продуктові, технологічні, галузеві, корпоративні та проєктні. Освітні, на думку автора, це програми навчання та розвитку; продуктові – сценарії розвитку продукту або лінійки продуктів у часі; технологічні – перспективи розвитку технологій; галузеві (ринкові або промислові) – схеми розвитку цілих галузей; корпоративні – плани заходів з розвитку компанії, досягнення ключових цілей і показників; карти проєкту – плани реалізації будь-яких проєктів, із зазначенням основних етапів, обмеженням у часі і з заданим коридором цільових показників. Аналогічні типи ДК пропонує і команда Microsoft 365 [355]. Водночас Д. Колесников [353] пропонує визначати каскадні (waterfall) та гнучкі (agile) ДК, короткострокові та довгострокові, послідовні та паралельні, високоадаптивні та низькоадаптивні, клієнтоорієнтовані ДК.

Структура ДК. Дослідник М. Зосима [352] рекомендує таку структуру ДК: цілі та ініціативи (goals and initiatives), терміни та етапи (releases and milestones), основні характеристики (features), залежність від інших складових (dependencies). О. Мухаммад [351] додає до вищеназваних такі елементи, як можливі ризики та наявні ресурси.

Позитивні риси ДК. Якісні ДК за умов їх ефективного використання, як стверджують автори публікацій, здатні забезпечити в роботі: чіткість (clarity), комунікацію (communication), координацію (coordination), підзвітність (accountability), вирівнювання (alignment), вплив (impact) та пріоритетність (prioritization) [352]. Колесников Д. акцентує на таких позитивних рисах, як

робота за чітко прописаним графіком, можливість оновлювання, визначення пріоритетності завдань та доступність інформації [353].

Створення ДК. Жорстких вимог до створення ДК не існує. Для цього фахівці рекомендують скористатися одним з конструкторів ДК (наприклад, Clinical Trial Roadmap, E-Comm Program Roadmap, UCAI Platform Roadmap, SaaS Product Development Plan тощо). Ефективним вважається і додаток до PowerPoint під назвою Office Timeline. Існує також можливість скористатися безплатним шаблоном з Інтернету. У процесі вибору інструменту для створення ДК М. Зосим [352] пропонує брати до уваги такі фактори: економію часу (time-saving), здатність до підлаштування (customization), зручність для користувача (user-friendly), інтеграцію (integration), візуалізацію (visualization). Серед найбільш популярних сервісів створення ДК Д. Колесников [353] називає такі: RoadMunk, Craft.io, Hygger, Taskworld, Aha!, ProjectManager, Venngage. Що ж до етапів створення ДК, то цей же автор серед ключових називає конкретизацію таких факторів: цільова аудиторія, цілі та завдання проєкту, формат дорожньої карти, учасники команди та сторонні особи, стратегія виконання завдань, основні показники та ресурси, часові рамки, програмне забезпечення та бюджет. Є. Поремчук [356] до вищеперелічених факторів додає необхідність: колективного обговорення ДК, встановлення чітких критеріїв пріоритизації ДК, чіткого бачення проєкту, уникнення зайвої конкретизації. Детальніше основні кроки створення ДК подано у публікації ATLASSIAN Company «How to create an effective project roadmap in 8 steps» [357].

Вимоги до ДК та її презентації. Автори публікацій вважають, що ДК має бути: точною (accurate), дієвою (actionable), актуальною (up-to-date), релевантною та зрозумілою для цільової аудиторії (relevant and easy-to-understand for the intended audience) та візуально переконливою (and visually compelling). ДК треба періодично оновлювати, поширювати та презентувати. Ефективність презентації залежить від її орієнтованості на конкретну аудиторію (audience-awareness), чіткості порядку денного (agenda), коректності поставленої мети (purpose), повноти подання інформації про очікувані результати проєкту

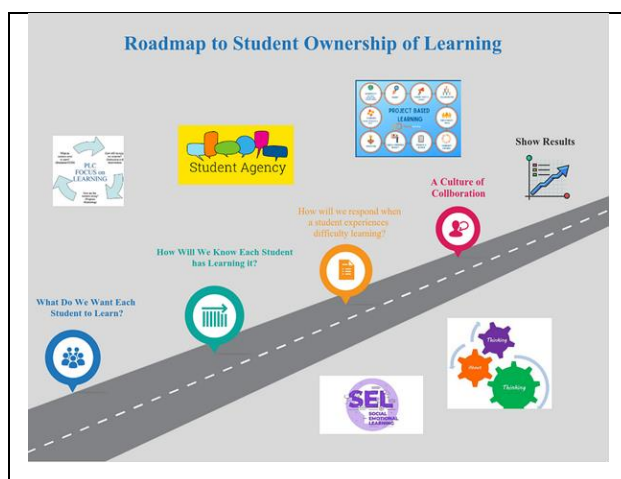
(vision), наявність зворотного зв'язку (feedback), можливість спільного використання (shareability). Рекомендується також включати до ДК окремі візуальні елементи. Наприклад: часові рамки (Timeframe), ієрархію частин проєкту (Hierarchy), прогресу різних складових проєкту (progress) за допомогою різних позначок (кольорів, галочок, заштрихованих смуг тощо) [352, 353, 357].

Вищевикладене дозволяє зробити висновок, що наразі існує досить вагома теоретична база для розроблення ДК різних типів. Перейдемо до **предмета нашого дослідження** – використання ДК в галузі вищої освіти, а саме в оволодінні студентами навчальною дисципліною.

Проблема забезпечення якісної освіти студентів не втрачає своєї актуальності й у наші дні. Для цього розробляються силабуси та навчальні робочі програми дисциплін. Викладачі пишуть додаткові методичні рекомендації та проводять консультації, але не рідко здобувачам вищої освіти (ЗВО) цього виявляється недостатньо, зважаючи на те, що значна кількість навчальних годин (до 2/3) планується на самостійну роботу. Особливо це стосується студентів-заочників, які переважно працюють самостійно (наприклад, із загальної кількості 90 годин на аудиторну роботу відводиться орієнтовно 10 – 15 годин). Аналогічна проблема спостерігається і в умовах дистанційного навчання.

Ефективним за таких обставин стає застосування такого електронного або паперового засобу навчання, як освітня дорожня карта (далі ОДК), яка забезпечує організаційну та методичну підтримку освітнього процесу за умов наявності інших високоякісних його складових (освітньо-професійних та навчальних робочих програм, силабусів, постерів, підручників, посібників, електронного супроводу тощо). ОДК сприяє глибшому розумінню студентами освітньо-професійної та навчальної робочої програм, мотивує їх до систематичної та більш плідної праці. У цьому засобі навчання передбачається строго градуйоване планування, в якому визначаються стратегічні цілі та прогнозовані результати навчання, терміни та способи оцінювання досягнутих результатів тощо.

Проблемі укладання ОДК присвячена незначна кількість публікацій. Проаналізуємо детальніше, що конкретно зроблено. Насамперед перефразуємо визначення ДК в галузі освіти, запропоноване А. Чередніченко [358], і дамо своє робоче визначення ОДК: це освітній документ, в якому здобувачі вищої освіти бачать, яким буде їх шлях упродовж навчання; прописані теми й дати лекцій та семінарських/практичних занять, а ще – корисні матеріали та прогрес у навчанні, тобто всі елементи освітнього процесу. Дослідник вважає, що цим ОДК відрізняється від розкладу, де викладено лише дати й навчальні дисципліни. Так студент розуміє, що й коли на нього чекає та може ефективно планувати свій час. Автори визначають такі типи ОДК: кількамісячні та короткострокові. Адресатами називають: професійні спільноти, керівництво освітніх закладів, методистів, викладачів, лекторів та студентів [358]. Наведемо приклади конкретних освітніх ОДК, розроблених за кордоном і в Україні: Technology Modernization Roadmap [359]; Learning Roadmaps for Higher Education [360]; Using Roadmaps To Create Deeply Digital Lessons For Students [361]; Дорожня карта діяльності закладів дошкільної освіти [362]; МОН: Дорожня карта навчання державною мовою та мовами корінних народів і національних меншин [363]; Дорожня карта НУШ від Лілії Гриневич: дати, цілі, напрямки [364]; Нова українська школа. Дорожня карта реформи базової та профільної школи [365]; Дорожня карта розвитку професійної (професійно-технічної) освіти для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на період до 2030 року [366]; Дорожня карта вчителя мовно-літературної галузі: інструментарії оцінювання (для 5 та 6–11 класів закладів загальної середньої освіти) [367]; Дорожня карта вступника в магістратуру [368]; Дорожня карта до багатомовної освіти: зберегти мови, збудувати інклюзивне суспільство [369] та інші. Наведемо приклад ДК студента, взятий з Інтернету (див. мал. 1).

Малюнок 1. Приклад дорожньої карти студента (<https://marialee383.medium.com/roadmap-to-student-ownership-of-learning-b2fa7b3e279b>)

Детальний аналіз двадцяти ОДК дозволяє констатувати, що більшість з них не відповідає вимогам, що висуваються до цього типу освітнього інструменту. Виключенням є ОДК, розроблені під керівництвом Л. Гриневич [364, 365]. Крім того, вкрай обмаль розроблено ОДК викладання конкретних навчальних дисциплін. Отож сфокусуємо нашу увагу на цьому питанні.

До принципово важливих рекомендацій щодо укладання **ОДК навчальних дисциплін** автори відносять в основному такі: поділ навчального курсу на декілька модулів, укладання ОДК до кожного з модулів з подальшим їх структуруванням за тижнями та днями; прописування у комірках подій, які відбуватимуться згідно з розкладом; нагадування про різні види діяльності; терміни виконання завдань; заповнення різноманітних форм тощо. Ефективною вважається і кольорова розмітка. Наприклад: синім кольором позначати зустрічі та лекції; зеленим – тести; рожевим – додаткові види діяльності; жовтим – кінцеві терміни; білим – публікації та повідомлення [358]. Крім того, укладачі ОДК рекомендують забезпечувати чітку візуалізацію, повноту змісту, незначний обсяг текстів, реальність зазначення термінів, доступність для всіх учасників освітнього процесу. Однак, з нашої точки зору цих рекомендацій недостатньо для ефективного створення ОДК оволодіння навчальною дисципліною.

Насамперед треба брати до уваги провідні теоретичні положення та навчально-методичні матеріали, які зумовлюють ефективну реалізацію освітнього процесу, а тому мають враховуватися розробниками такого навчального інструменту. Наприклад, це можуть бути:

- загальні положення закладу вищої освіти щодо організації освітнього та освітньо-наукового процесів;
- акредитовані освітньо-професійні, освітньо-наукові та навчальні робочі програми чи силабуси;
- графіки освітнього та освітньо-наукового процесів;
- положення про порядок розроблення, моніторингу та оновлення освітньо-професійних та освітньо-наукових програм;
- положення про семестровий контроль результатів навчання студентів;
- положення про модульну організацію освітнього та освітньо-наукового процесів;
- положення про модульну контрольну роботу;
- положення про проведення практик здобувачів вищої освіти;
- положення про академічну доброчесність тощо.

Важливою є конкретизація виду ОДК: викладача чи студента. Предметом нашого розгляду є **ОДК студента**. Наступним кроком має бути уточнення аудиторії, якій призначається ОДК оволодіння навчальною дисципліною (рівень вищої освіти, курс навчання, дисципліна). Цей вид ОДК сприяє ефективному самонавчанню студентів та досягненню запланованих результатів навчання, формуванню загальних і спеціальних (фахових) компетентностей в межах конкретної дисципліни, пошуку необхідного навчального матеріалу та глибшому його розумінню.

Наша практика створення ОДК студента показала, що важливою є також конкретизація таких факторів:

- розробника ОДК студента (викладач, студент під керівництвом викладача чи студент самостійно);
- теорії навчання та вивчення конкретної дисципліни;

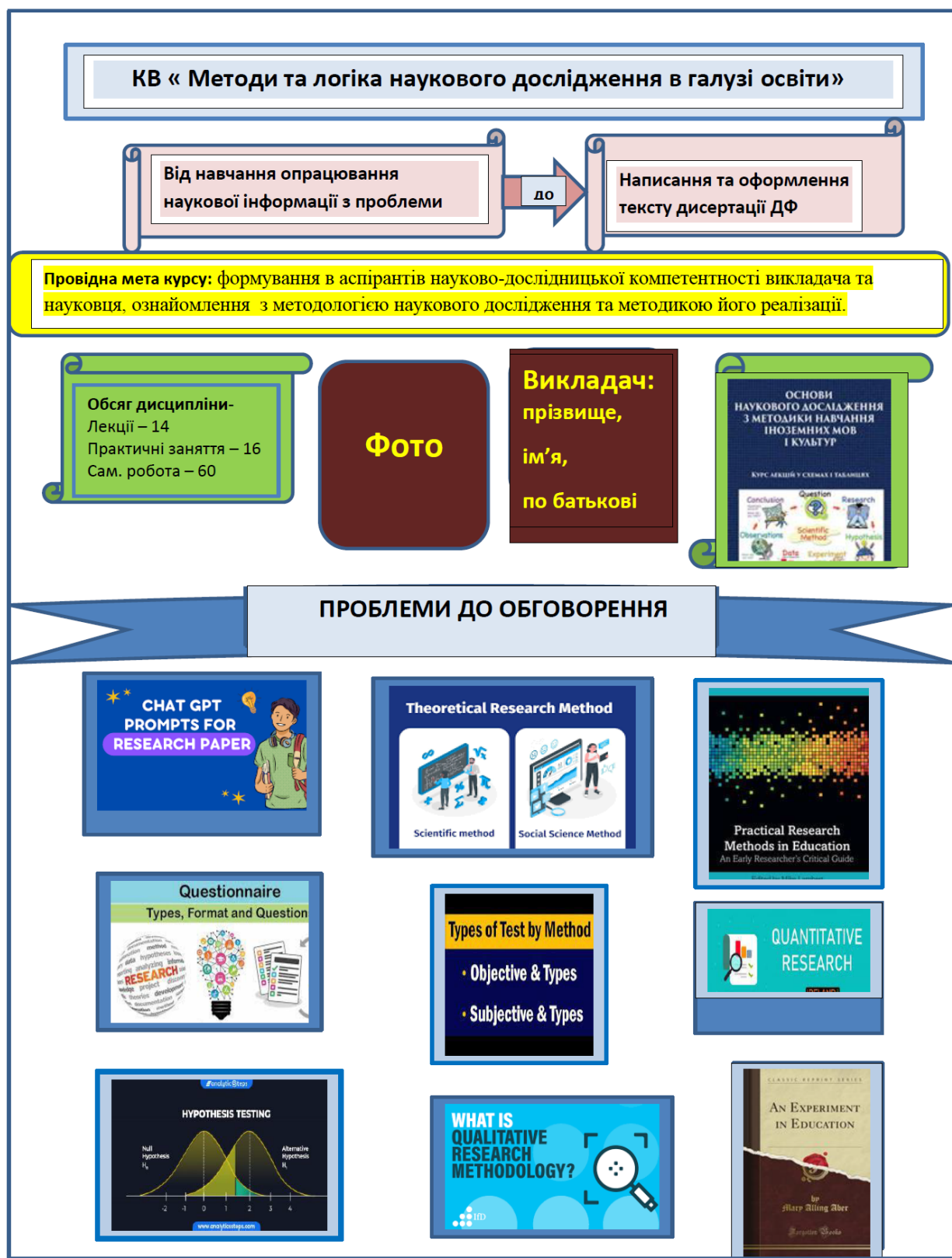
- цілей та завдань ОДК студента, що розробляється;
- модульної організації оволодіння конкретною дисципліною;
- робочої навчальної програми дисципліни;
- навчального плану викладання дисципліни;
- графіку викладання дисципліни;
- загальної методики викладання дисципліни;
- методики контролю та оцінювання результатів навчання;
- навчальних матеріалів з дисципліни;
- цифрових засобів навчання;
- штучного інтелекту.

Якісно розроблена ОДК студента сприяє імплементації автономного навчання та його диференціації.

Досвід викладання нами навчальних дисциплін з використанням ОДК студента продемонстрував ефективність їх укладання самими студентами під керівництвом викладача, за його рекомендаціями. Наведемо приклади окремих рекомендацій (далі – Р.) на матеріалі курсу за вибором в аспірантурі «Методи та логіка наукового дослідження в галузі освіти».

Р.0. Перш ніж скористатися наведеними нижче рекомендаціями перевірте, чи ознайомлені Ви з основними теоретичними положеннями та навчально-методичними матеріалами, необхідними для укладання ОДК, зазначеними вище.

Р.1. Якщо Ви обираєте курс за вибором, ознайомтеся з постером до нього (див. мал. 2) і вирішить, чи буде він корисним для написання Вами дисертації.

Мал. 2. Приклад постера до навчальної дисципліни

Р.2. Якщо Ви обрали дисципліну, чи вона є нормативною, ознайомтеся з її силабусом і з'ясуйте кількість модулів та основні теми змістового модуля 1 (див. табл. 1). Випишіть їх для укладання Вашої персональної ОДК.

Таблиця 1.

Приклад фрагменту силабуса дисципліни «Методи та логіка наукового
дослідження в галузі освіти»

Змістовий модуль 1 Методологічні засади та методи реалізації наукового дослідження Тема 1. Наука – як система знань. Методика навчання як наука. Структура і зміст науково-дослідницької компетентності ДФ в галузі освіти. Тема 2. Організація наукової діяльності здобувачів вищої освіти в галузі освіти. Методологія наукового пошуку в галузі освіти. Тема 3. Теоретичні методи наукового дослідження у педагогічних науках. Тема 4. Основні емпіричні методи дослідження у педагогічних науках: опрацювання наукових публікацій, навчальної документації, результатів викладацької діяльності, наукового спостереження, опитування тощо. Тема 5. Додаткові емпіричні методи дослідження у педагогічних науках: тестування, пробне навчання, експеримент тощо.
--

Р. 3. Вивчіть детально робочу програму навчальної дисципліни на сайті Вашого закладу освіти та зафіксуйте такі дані для укладання Вашої персональної ОДК:

- кількість лекцій і практичних занять, консультацій та годин самостійної роботи;
- загальні та фахові компетентності;
- структура програми навчальної дисципліни та тематичний план занять;
- очікувані програмні результати навчання з дисципліни;
- форми та критерії оцінювання результатів навчання;
- графік оцінювання (назви тем та види контролю);
- зміст і терміни проведення модульних контрольних робіт;
- вимоги до заліку/іспиту;
- базові підручники, посібники, методичні рекомендації; ресурси репозитарію університету; цифрові засоби навчання (електронні бібліотеки; презентації; тестові завдання; віртуальні лабораторні роботи; відеокурси тощо) (див. табл. 2).

Таблиця 2.

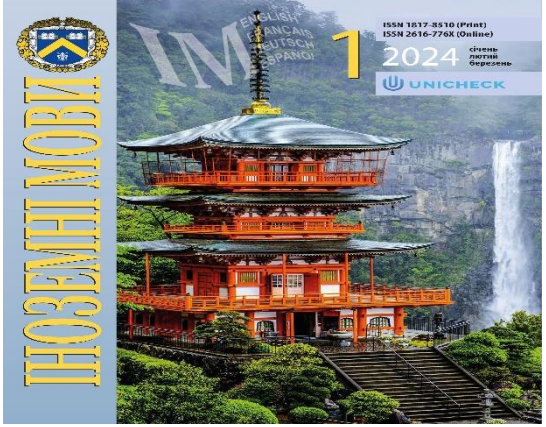
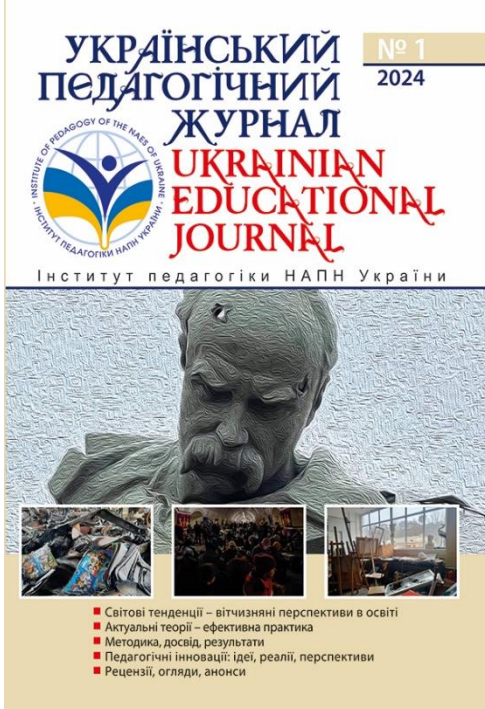
Приклад фрагмента програми навчальної дисципліни

№	Назва теми	Види контролю
1	Загальна характеристика, структура і зміст дисертації доктора філософії	Тестування письмове. Демонстрація виконаних завдань трьох рівнів складності. Демонстрація виконаних науково-дослідних завдань.
2	Вимоги до оформлення дисертації доктора філософії	Тестування письмове. Демонстрація виконаних завдань трьох рівнів складності. Демонстрація виконаних науково-дослідних завдань.
3	Основні методи наукового дослідження в галузі освіти	Тестування комп'ютерне. Демонстрація підготовлених науково-дослідницьких проєктів. Демонстрація виконаних науково-дослідних завдань.
4	Допоміжні методи наукового дослідження в галузі освіти	Тестування комп'ютерне. Демонстрація виконаних завдань трьох рівнів складності. Демонстрація підготовленого науково-дослідного проєкту. Демонстрація електронної презентації «Наукові дебати».
5	Модульна контрольна робота (МКР)	Письмова МКР. Презентація та захист індивідуальної траєкторії професійно-наукового розвитку.

Р. 4. Перегляньте сайти наукових і навчально-методичних видань Вашого (чи іншого) закладу освіти (наприклад, <https://www.knlu.edu.ua/zbirnyky-naukovykh-vydan.html>; <https://sciencejournals.knu.ua>; https://tnpu.edu.ua/naukova-robota/science_journal/index.php; <https://www.kpi.ua/journal>; <http://journals.hnpu.edu.ua>; http://publications.lnu.edu.ua/?_gl=1*1s6m9hx*_ga*MjE1NzQwNTE2LjE3MTkxMjk5NTI.*_ga_EZYEYGNTQR*MTcxOTEyOTk1Mi4xLjEuMTcxOTEzMDMyOC4wLjAuMA..) і виберіть ті з них, які Вам бажано внести до ОДК для опрацювання (див. табл. 3). Перевірте, чи є вибрані вами видання фаховими, скориставшись інформацією Міністерства освіти і науки України, яка регулярно оновлюється (<https://mon.gov.ua/auka/auka-2/atestatsiya-kadriv-vishchoi-kvalifikatsii/aukovi-fakhovi-vidannya>).

Таблиця 3.

Приклади збірників наукових фахових видань та журналів для вибору

▪ Науково-методичний журнал <u>"Іноземні мови"</u> Періодичність – 4 номери на рік Головний редактор – проф. Черниш В. В. (Фахове видання з педагогічних наук) ▪ <u>"Вісник КНЛУ. Серія "Філологія"</u> Періодичність – 2 номери на рік Головний редактор – проф. Васько Р. В. (Фахове видання з філологічних наук) ▪ <u>"Вісник КНЛУ. Серія "Педагогіка та психологія"</u> Періодичність – 2 номери на рік Головний редактор – доц. Максименко Л. О. (Фахове видання з педагогічних наук)	
▪ Науковий «Український педагогічний журнал». Періодичність – 4 номери на рік Головний редактор – Топузов О. М., дійсний член НАПН України, проф., директор Інституту педагогіки НАПН України (Фахове видання з педагогічних наук) ▪ Науковий журнал "Advanced Education" (Сучасна освіта) Періодичність – 2 номери на рік Головний редактор – проф. Корнєва З. М. (Фахове видання з педагогічних наук) ▪ Науковий журнал "Education: Modern Discourses" ("Освіта: сучасні дискурси") Періодичність – 1 номер на рік Головний редактор – Кремень В., проф., дійсний член (академік) Національної академії наук України і Національної академії педагогічних наук України, Президент, Національна академія педагогічних наук України (Фахове видання з педагогічних наук)	

Р. 5. Ознайомтеся з сайтом кафедри/відділу, за якою/яким закріплена дисципліна, ОДК оволодіння якою Ви укладаєте (наприклад, <https://aspirantura.knlu.edu.ua>). Зафіксуйте, якими матеріалами можна скористатися та внести їх до Вашої індивідуальної ОДК. Різні ЗВО викладають різні навчально-методичні та

інформаційні матеріали: робочі навчальні програми, контрольно-оцінювальні вимоги, зразки модульних контрольних робіт тощо (див. табл. 4).

Таблиця 4.

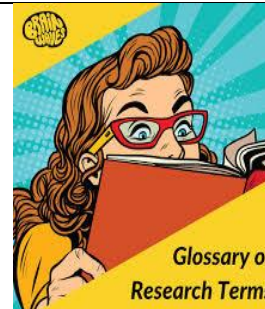
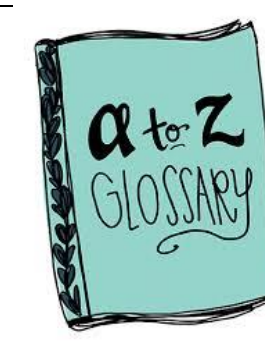
Приклад науково-методичних матеріалів для вибору та використання

○ <u>Освітньо-наукові програми</u> ○ <u>Навчальні плани</u> ▪ <u>011 Освітні, педагогічні науки</u> ▪ <u>035 Філологія</u> ○ <u>Робочі програми дисциплін</u> ▪ <u>011 Освітні, педагогічні науки</u> ▪ <u>035 Філологія</u> ○ <u>Науково-викладацька практика</u> ○ <u>Розклад занять</u> ○ <u>Графік навчального процесу</u> ○ <u>Заліково-екзаменаційна сесія</u>	
--	--

Р. 6. Ознайомтеся з глосаріями наукової термінології і виберіть той, яким Ви плануєте користуватися у своєму науковому дослідженні. Зазначте на ОДК дати його опрацювання (див. табл. 5).

Таблиця 5.

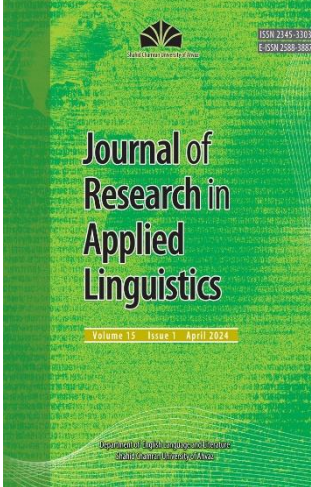
Перелік глосаріїв наукової термінології для вибору та опрацювання

▪ Glossary of Research Terms https://www.researchgate.net/publication/324775202_Glossary_of_Research_Term ▪ Glossary of Frequently Used Terms in Educational. Research https://philarchive.org/archive/MASGOF-2 ▪ Glossary of Research Terms https://student.societyforscience.org/glossary-research-terms ▪ Glossary of Key Terms https://ctl.wustl.edu/resources/glossary-of-pedagogical-terms/ ▪ Glossary of Pedagogical Terms https://ctl.wustl.edu/resources/glossary-of-pedagogical-terms/ ▪ Glossary of Key Research Terms https://wac.colostate.edu/repository/writing/guides/researchglossary/ ▪ Glossary in a Dissertation – A Comprehensive Guide ▪ Glossary of language teaching terms for ESL and EFL educators https://sanako.com/glossary-of-language-teaching-terms-for-educators	
---	--

Р.7. Перегляньте зміст зарубіжних наукових журналів вільного доступу і виберіть 2 з них, які Ви заплануєте в ОДК для опрацювання у процесі роботи над першим модулем навчальної дисципліни. Зверніть увагу на видання з суміжних галузей знань: педагогіки, психології, філології, методики навчання іноземних мов, культурознавства тощо (див. табл. 6).

Таблиця 6.

Перелік зарубіжних наукових журналів вільного доступу для вибору та
опрацювання

▪ Journal of Research in Applied Linguistic https://www.google.com/search?client=opera&q=•+Journal+of+Research+in+Applied+Linguistics&sourceid=opera&ie=UTF-8&oe=UTF-8 ▪ Journal of Research in Applied Linguistic Studies https://rals.scu.ac.ir ▪ International Journal of Foreign Language Teaching and Research https://www.google.com/search?client=opera&q=•+International+Journal+of+Foreign+Language+Teaching+and+Research&sourceid=opera&ie=UTF-8&oe=UTF-8 ▪ Research in the Teaching of English https://ncte.org/resources/journals/research-in-the-teaching-of-english/ ▪ International Journal of Research in English Education https://ijreeonline.com	
--	--

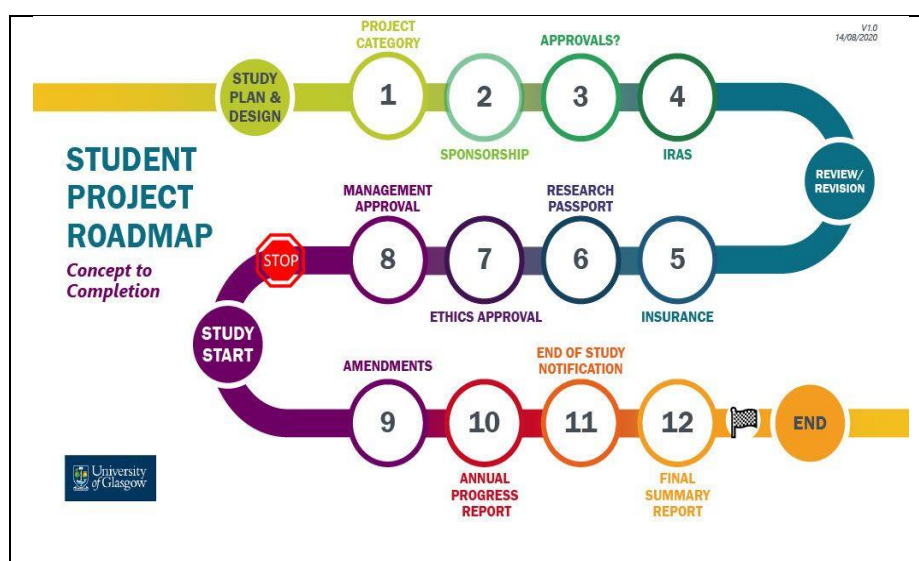
Р. 8. Ознайомтеся поверхнево зі змістом запропонованих відео і виберіть два з них для детального опрацювання. Заплануйте цей вид роботи у своїй індивідуальній ОДК (див. табл. 7).

Таблиця 7.

Перелік відео для вибору та опрацювання

▪ Research Methodology 101: Simple Explainer With Examples (+ FREE Template) https://www.youtube.com/watch?v=TEqYnV6KWfY&list=PLvc33xNTVUmfIpA5majoCXgLS5mFOcck ▪ Qualitative vs Quantitative vs Mixed Methods Research: How To Choose Research Methodology https://www.youtube.com/watch?v=hECPeKv5tPM&list=PLvc33xNTVUmfIpA5majoCXgLS5mFOcck&index=2 ▪ Quantitative Data Analysis 101 Tutorial: Descriptive vs Inferential Statistics (With Examples) https://www.youtube.com/watch?v=EUeQRE5UJpg&list=PLvc33xNTVUmfIpA5majoCXgLS5mFOcck&index=8 ▪ How To Write The Research Methodology Chapter: 5 Time-Saving Tips + Examples https://www.youtube.com/watch?v=hn-jyMxou24&list=PLvc33xNTVUmfIpA5majoCXgLS5mFOcck&index=9 ▪ Types of Mixed Methods Designs 2.0~GM Lectures https://www.youtube.com/watch?v=jNo4BXGfSN4

Р. 9. Проаналізуйте рекомендовані шаблони (templates) ОДК і виберіть той, який на Вашу думку підходить для укладання індивідуальної освітньої карти оволодіння обраною навчальною дисципліною або укладіть її самостійно за допомогою конструктора (рекомендовані сервіси: Roadmunk, GanttPRO, ClickUp, Productplan, Aha!, Productboard, Venngage). Не забудьте й про необхідність дотримання основних вимог до ОДК та використання різних кольорів та маркерів, галочок, заштриховувань тощо [357, 352, 353]. Наведемо приклад шаблону дорожньої карти студента (див. мал. 3).

Мал. 3. Зразок шаблону дорожньої карти студента (<https://www.gla.ac.uk/college/mvls/informationforcurrentstudents/studentresea>)

Р.10. Якщо у Вас виникли складнощі з укладанням індивідуальної ОДК, спробуйте скористуватися для цього штучним інтелектом (наприклад, Gamma.app, Tome, Gpt Chat, Lumen 5, Fliki, Artbreeder, runwayML). Якщо ж Ви цього ще ніколи не робили, подивіться відео “ChatGPT – повний детальний огляд можливостей і 22 способи використання (від новачка до експерта)” (<https://www.youtube.com/watch?v=Bo23BTesK2o>); “Як використовувати педагогу чат GPT” (<https://www.youtube.com/watch?v=o6l9ZAfFOtE>); “Writing Project Roadmap Using ChatGPT and AI” (<https://www.youtube.com/watch?v=49S1mIaNP1w>). Зверніть особливу увагу на коректність формулювання запиту.

Укладену Вами індивідуальну ОДК обговоріть з викладачем і у разі її схвалення використовуйте в освітньому процесі.

Практика роботи показала, що студенти аспірантури успішно самостійно укладають свої індивідуальні ОДК навчальних дисциплін і вважають їх ефективними. Перспективу дослідження вбачаємо в апробації цього засобу навчання у роботі зі студентами бакалаврату та магістратури.